

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-178/2023-9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga suda Jelene Rajić, predsjednice vijeća, Ljiljane Karlovčan-Đurović, Gordane Marušić-Babić, Radmile Bolanča Vuković i mr.sc Inge Vezmar Barlek članica vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Ane Matacin, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti pokrenutog u povodu zahtjeva AV iz [adresa], OIB [osobni identifikacijski broj] koju zastupa opunomoćenik Filip Simić, odvjetnik u Puli, na sjednici vijeća održanoj 19. prosinca 2024.

p r e s u d i o j e

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

1. AV podnijela je zahtjev za ocjenu zakonitosti Odluke o donošenju II. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Marčana – dalje u tekstu Odluka („Službene novine Općine Marčana“, br. 4/23).
2. U zahtjevu, koji sadržajno osporava Odluku o donošenju II. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Marčana u dijelu koji se odnosi na kč.br. 1987/1 i čkbr. 1987/2 k.o. Rakalj (nekretnine u njezinom suvlasništvu), navodi da su uočene nezakonitosti koje proizlaze iz povrede odredbi Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 25/13. i 85/15.- dalje u tekstu ZPPI) kojima se uređuje pitanje savjetovanja s javnošću i Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13., 65/17., 114/18., 39/19. i 98/19., u daljnjem tekstu: ZPU), kojima se uređuje postupak njezine izrade i donošenja te njezin sadržaj. Pobijanom odlukom stavljaju se izvan građevinskog područja čestice u vlasništvu predlagateljice kč.br. 1987 k.o. Rakalj (u katastru navedena kao 1897/1 i 1987/2), a kojim česticama u proteklom razdoblju nije bilo moguće pristupiti privođenju namjeni definiranoj u važećem Prostornom planu i izradi UPU-a obzirom na nerazriješene imovinsko pravne odnose. Smatra da osporena Odluka nije u skladu sa osnovnim načelom prostornog planiranja (članak 9. i 11. ZPU) te da su povrijeđena subjektivna prava predlagateljice. Ujedno ističe da joj nije pisanim putem poslana obavijest o razlozima izuzimanja građevinskih parcela, odnosno kriterijima po kojima postojeće građevinske parcele 1987/1 i 1987/2 to novim prostornim planom prestaju biti. Također, Općina Marčana nije sukladno odredbi članka 11. stavka 1. Zakona o pravu na pristup informacijama provela postupak savjetovanja sa javnošću. Predlaže utvrditi nezakonitost Odluke.

3. Sud je odgovarajućom primjenom članka 48. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine", 36/24. – dalje: ZUS/24) pozvao donositelja, Općinsko vijeće Općine Marčana na očitovanje. Očitovanje je dostavio općinski načelnik.

3.1. U očitovanju osporavaju se navodi iz zahtjeva te se detaljno obrazlaže povijest odnosa prednika predlagateljice kao i predlagateljice u odnosu na sporne čestice i Prostorni plan Općine Marčana. Ističe da je pobijana Odluka donesena u skladu sa odredbama Zakona o prostornom uređenju te da se prilikom izrade i donošenja pobijane Odluke vodilo računa i o privatnim interesima i o javnom interesu. Navodi da su održane javne rasprave u periodu od 26. travnja 2022. do 25. svibnja 2022. u kojima je predlagateljica aktivno sudjelovala te je i usvojen njezin zahtjev u odnosu na kč.br. 2087/14 k.o. Rakalj. Sukladno odredbama članka 108. ZPU pribavljene su sve potrebne suglasnosti a na konačni prijedlog pobijane Odluke Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine je izdalo suglasnost od 15. veljače 2023. Suprotno mišljenju predlagateljice u postupku koji je prethodio donošenju osporene Odluke nije se trebalo postupati sukladno odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama već sukladno odredbama članka 94. do 106. ZPU a kako je i postupljeno. Predlaže prvenstveno odbaciti, podredno odbiti zahtjev.

4. Zahtjev nije osnovan.

5. Člankom 134. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske između ostalog je propisano da jedinice lokalne samouprave obavljaju poslove iz lokalnog djelokruga kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a osobito poslove koji se odnose na prostorno i urbanističko planiranje.

5.1. Člankom 19. stavkom 1. alinejom 2. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine", 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13. – pročišćeni tekst, 137/15. – ispravak, 123/17., 98/19. i 144/20.) propisano je da općine i gradovi u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na prostorno i urbanističko planiranje.

6. Ustavno je pravo jedinice lokalne samouprave, u skladu sa zakonom, u propisanom postupku urediti materiju prostornog planiranja, a što uključuje donošenje i izmjene prostornih planova.

7. Iz dokumentacije koju je Sud zaprimio u tijeku ovoga postupka proizlazi da je Općinsko vijeće Općine Marčana na temelju članka 109. stavka 4. ZPU i članka 36. točke 6. Statuta Općine Marčana („Službene novine Općine Marčana“, broj 7/09., 2/13., 4/13-pročišćeni tekst, 3/21. i 14/22.), po pribavljenoj suglasnosti Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, KLASA: 350-02/22-14/23, URBROJ: 531-06-1-2/7-23-6 od 15. veljače 2023. donijelo odluku o donošenju II. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Marčana.

8. Odredba članka 9. ZPU glasi:

Upoznavanje, provjera i procjena mogućnosti korištenja i razvoja prostora te odabir planskih rješenja u izradi, donošenju i provedbi prostornih planova temelji se na primjeni suvremenih znanstvenih i stručnih postignuća te normi i standarda uz uvažavanje, odnosno davanje prednosti:

1. gospodarskom razvoju
2. prilagodbi planskih rješenja značajkama prostora i njegovanju regionalnih osobitosti područja
3. očuvanju cjelovitosti i kvalitativnih značajki prostora, racionalno i štedljivo korištenje prostora za izgradnju uz utvrđivanje prihvatljivog opterećenja prostora

4. korištenju, obnovi i rekonstrukciji izgrađenog pred neizgrađenim prostorom te korištenju i modernizaciji postojećih kapaciteta za djelatnosti u prostoru

5. isključivanju, odnosno smanjenju na prihvatljivu mjeru štetnog utjecaja na okoliš, prirodu, zdravlje ljudi te na korisnike prostora prilikom planiranja i provedbe zahvata u prostoru

6. energetske učinkovitosti planskih rješenja, s naglaskom na svrhovito i održivo korištenje obnovljivih izvora energije.

8.1. Odredba članka 11. ZPU glasi:

U svrhu ostvarivanja ciljeva prostornog uređenja nadležna tijela državne uprave, tijela i osobe određeni posebnim propisima i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prosuđuju i međusobno usklađuju javni interes i pojedinačne interese koje moraju poštivati u obavljanju poslova prostornog uređenja, pri čemu pojedinačni interesi ne smiju štetiti javnom interesu.

9. Potreba izmjena i dopuna važećeg Prostornog plana utvrđena je Odlukom o izradi izmjena i dopuna („Službene novine Općine Marčana”, br. 10/18) dok je sadržaj Plana definiran ZPU i Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova ("Narodne novine" broj 106/98., 39/04., 45/04. i 163/04.). Izrada izmjena i dopuna Plana temeljila se na načelima, između ostalog usklađenosti sa Prostornim planom Istarske županije (odredba članka 76. te 61. stavak 2. ZPU).

9.1. Iz dostavljene dokumentacije proizlazi da je Općina Marčana izmjeni i dopuni Prostornog plana pristupila nakon procjene da za to postoji javni interes, a ciljevi i razlozi za izradu nove izmjene i dopune Plana temeljili su se na izmijenjenim pretpostavkama razvitka, kao i aktualnim zahtjevima za novim prostornim rješenjima, a sve u skladu sa prostorno gospodarskim razvojem razvoja ovog područja iz Prostornog plana Istarske županije.

9.2. Taj gospodarski plan znači osuvremenjivanje prometne mreže u cestovnom i pomorskom segmentu, poboljšavanje uvjeta rada u postojećim i otvaranje novih radnih zona uz primjenu svih potrebnih mjera zaštite okoliša, dovršavanje postojećih i osmišljavanje novih zona ugostiteljsko turističke ponude te oživljavanje poljoprivredne proizvodnje. Pored građevinskih područja naselja određuju se izdvojena građevinska područja izvan naselja za gospodarsku namjenu bez stanovanja (proizvodnja, ugostiteljstvo i turizam, sport) i građevinska područja groblja. Za potrebe određivanja namjene morskog akvatorija utvrđuju se kriteriji, a osnovni punktovi interesa su luke Sveti Mikula, Krnički Porat, Kavran i Budava, zatim priobalno more (pojas rekreacije), akvatorij namijenjen marikulturi, te prometni dio akvatorija s prometnim pravcima. Ovakvom prostornom organizacijom područja Općine Marčana omogućava se realizacija zahvata u prostoru od interesa za Istarsku županiju i Republiku Hrvatsku, novi poticaj razvoju naselja sa svim potrebnim sadržajima i oživljavanju gospodarstva.

10. Dakle, suprotno mišljenju predlagateljice, Općina Marčana je prilikom donošenja osporene Odluke upravo poštivala osnovna načela prostornog uređenja iz odredbe članka 9. i 11. ZPU .

11. Isto tako prilikom donošenja osporene Odluke imalo se u vidu da zbog specifičnosti prostora Općine Marčana nije bilo moguće povećati površinu građevinskih područja već je bila moguća samo planska realokacija uz zadržavanje postojeće površine građevinskog područja. Nakon više inicijativa te javnih rasprava utvrđeno je da umanjenje postojećeg građevinskog područja i izdvojenih građevinskih područja naselja Rakalj moguće samo, u rubnom ,neizgrađenom dijelu a gdje se nalaze i građevinske čestice predlagateljice u ukupnoj površini od 6.018 m². Osim

činjenice da se radi o rubnoj čestici vodilo se računa postoje li i zapreke za skoro privođenje građevinskog zemljišta planskoj namjeni te da se umanjeње vrši kod onih vlasnika koji imaju veće površine građevinskog zemljišta. Slično je postupljeno i odnosu na građevinskog područja centralnog dijela naselja Rakalj kao i kod građevinsko područje Štrnina. Upravo po prijedlogu ovdje podnositeljice zahtjeva ,a prije i njezinog prednika u građevinskom području zadržana je cijela kč.br. 2087/14 k.o. Rakalj površine 2.538 m² (7/12 dijela vlasništvo predlagateljice) čime se vodilo računa o njezinom privatnom interesu, a kojem interesu je suprotstavljen javni interes rješavanja stambenih pitanja kao i stvaranja logične urbanističke cjeline.

12. Nadalje, podnositeljica navodi da je trebalo prilikom donošenja osporene Odluke provesti postupak savjetovanja s javnošću u smislu odredbi ZPPI.

13. Odredbom članka 11. stavka 1. ZPPI-a propisano je da tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima dužne su provoditi savjetovanje s javnošću pri donošenju zakona i podzakonskih propisa, a pri donošenju općih akata odnosno drugih strateških ili planskih dokumenata kada se njima utječe na interes građana i pravnih osoba.

14. Prema shvaćanju ovoga Suda izraženom u više odluka analizom odredba Zakona o prostornom uređenju proizlazi da rokovi u ukupnom trajanju izrade plana odnosno njegovih izmjena i dopuna, kao i donošenja, premašuju rok iz ZPPI-ja, počevši od objave Odluke o izradi prostornog plana pa do navedenog krajnjeg roka. Nema razloga za javno savjetovanje u postupku donošenja odluke o izmjeni plana u smislu odredba ZPPI-ja, kako to smatra podnositeljica zahtjeva, jer je u postupku izrade plana posebnim zakonom određena javna rasprava i javni uvid, radi sudjelovanja javnosti i zainteresiranih građana u postupku izrade i donošenja planova odnosno njegovih dopuna i izmjena.

14.1. U konkretnom slučaju provedena je javna rasprava (od 15. listopada 2020. do 13. studenog 2020., 26. travnja 2022. do 25. svibnja 2022.) sukladno odredbama Zakona o prostornom uređenju, što predlagateljica ni ne spori te je i aktivno sudjelovala. Osim što je aktivno sudjelovala na javnoj raspravi, isto tako je pisanim putem obaviještena o razlozima izuzimanja građevinskih parcela, odnosno kriterijima po kojima postojeće građevinske parcele 1987/1 i 1987/2 to novim prostornim planom prestaju biti (dva dopisa od 22. veljače 2023.).

15. S obzirom na navedeno, Sud ne nalazi nezakonitost osporenog općeg akta pa je na temelju odredbe članka 116. stavka 1. ZUS/24 odlučio kao u izreci.

U Zagrebu, 19. prosinca 2024.

Predsjednica vijeća
Jelena Rajić, v.r.